

m-Kvadrat

Stručni časopis za građevinarstvo i arhitekturu ■ Broj 135 ■ Juni/Lipanj 2020.

Cijena 10 KM

06.2020

 LUK

Ovlašteni distributer za:
 Midea®

ZA VRHUNSKI UGOĐAJ

Ravni krovovi

SAN O RAVNOM KROVU I UTRKA SA STVARNOŠĆU

Ravni se krovovi sve više poistovjećuju s modernim načinom života. U gradovima uvode dodatne životne prostore i povećavaju kvalitetu života u njima, u manje naseljenim područjima smanjuju intervencije u okolišu i brinu za život u većem skladu s prirodom. Stoga ne čudi da su ravni krovovi među investitorima sve popularniji.

Zbog oku nezamjetnog nagiba, ravni krovovi na stambenim su zgradama dugo smatrani manje trajnim i pomodarskim rješenjem. Mnogi izvođači su znali reći da se ravni krovovi međusobno razlikuju samo po tome da li već cure ili će tek procuriti i predlagali bi neko drugo rješenje. Srećom se razvoj materijala za ravne krovove nije zaustavio i danas je usmjeren prema održivoj gradnji. Zalag za dugotrajnost je, uz kvalitetne materijale i jednako kvalitetna izvedba.

ŠTO JE RAVNI KROV?

Ravni su krovovi jedinstvene cjelovite konstrukcije sastavljene od niza

slojeva različitih materijala i funkcija koje uz ulogu stropne konstrukcije posljednjeg kata moraju zaštititi građevine od vanjskih utjecaja: padalina, topline, hladnoće, vjetra ...

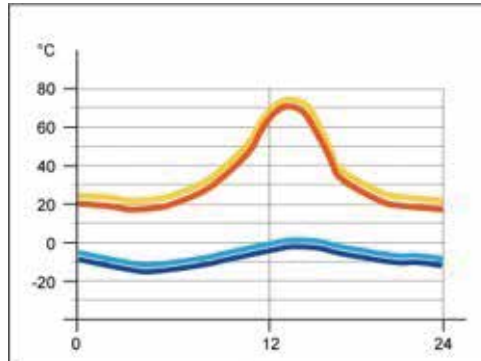
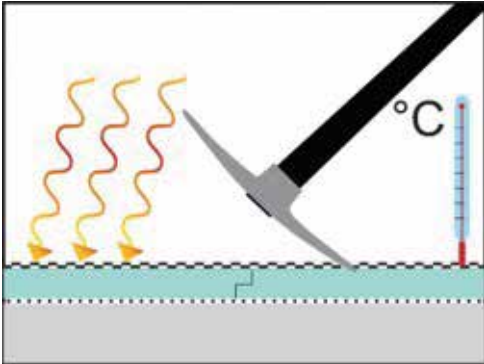
Uz ispravnu izvedbu i upotrebom ispravno odabranih rješenja, ravni je krov ekonomična konstrukcija koja pruža znatno veće slobode u projektiranju volumena i uporabnog prostora.

Prema predviđenoj namjeni ravne krovove dijelimo na prohodne i neprohodne.

Obzirom na raspored slojeva ravni krovovi mogu biti jednostruki nezračeni (topli) krovovi i zračeni (hladni) krovovi.

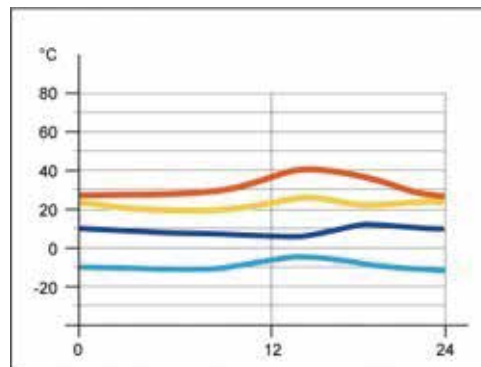
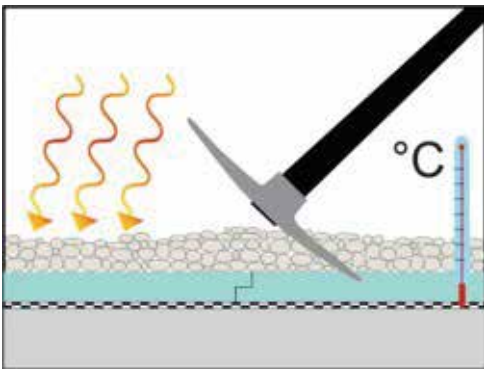
Jednostruki nezračeni (topli) krovovi se sastoje od mnogo slojeva koji su ispravno položeni jedan na drugi i u međusobnoj su vezi. Po položaju slojeva u konstrukciji ravni krovovi mogu biti:

KLASIČNI - pri kojima su funkcionalni slojevi krova, (prije svega toplinska izolacija) zaštićeni završnim hidroizolacijskim slojem.

Atmosferski utjecaji, pa i moguća mehanička oštećenja nisu jedini neprijatelj hidroizolacije. Tihi ubojica su temperaturne oscilacije, koje vremenom dovode do smanjenog elastičnosti hidroizolacije, što u krajnosti vodi do pucanja membrane i procurjevanja.

OBRNUTI - pri kojima se sloj toplinske izolacije (ekstrudirani polistiren) nalazi iznad hidroizolacije.

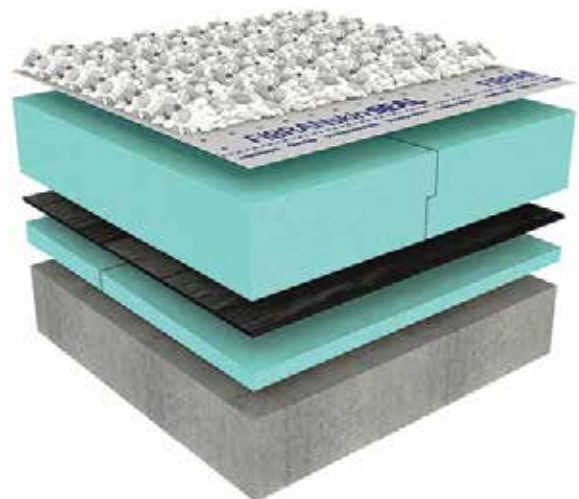
Toplinska izolacija, kao i balast a njoj štite hidroizolaciju od svih vanjskih utjecaja. Temperatura je na površini hidroizolacije relativno stabilna, nema velikih oscilacija, i na taj je način hidroizolaciji osiguran dug životni vijek.

SVI RAVNI KROVI SE IZVODE S NAGIBOM

Ovisno o odabranom rješenju i predviđenim materijalima, za izolaciju ravnog krova nagib krovnih ploha jest 1.5 - 5%. Krovni se nagib može izvesti laganim betonom ili toplinskim izolacijama (EPS, XPS, MW) koje su tvornički rezane u određenom nagibu i koje se ugrađuju prema shemi polaganja. Toplinska izolacija u nagibu izvodi se u pravilu ispod hidroizolacije. Ovisno o proračunu fizike zgrade, potrebno je toplinsku izolaciju ugraditi na parnu branu, koja sprječava da vlaga iz grijanog prostora ispod krova difuzijom proдре u slojeve toplinske izolacije. Ukoliko se sloj u nagibu izvodi od XPS-a, proračunom difuzije vlage, moguće je ustanoviti da izvedba parne brane nije potrebna.

FIBRAN_{xps} INCLINE

Obzirom na potrebe za toplinskom izolacijom većih debljina nego što je proizvodnjom XPS-a moguće proizvesti, to je moguće izvesti na nekoliko načina. Kombinacijom toplinske izolacije u nagibu, čija se prosječna ili minimalna debljina približava debljini osnovne toplinske izolacije, koja pak može biti ugrađena ispod (klasični krov) ili iznad (obrnuti krov) hidroizolacije. Na ovom primjeru pokazan je DUO-optimo krov, koji ima toplinsku izolaciju FIBRAN_{xps} INCLINE ispod hidroizolacije i osnovnu toplinsku izolaciju FIBRAN_{xps} 300 L, iznad hidroizolacije.

Između dva sloja XPS-a hidroizolacija je zaštićena od prvog momenta ugradnje, do kraja svog životnog vijeka.

Kod višeslojnog polaganja XPS-a, za bržu odvodnju vode i sječavanje njezinog zadržavanja između slojeva toplinske izolacije, koristimo tzv. sloj za redukciju vode, FIBRAN_{skin} SEAL membranu.

ZAVRŠNI SLOJEVI

Završni slojevi ravnih krovova mogu omogućavati ograničeno korištenje (tzv. neprohodni krovovi) ili se mogu koristiti kao površine za krovne vrtove, parkirališta ili jednostavne terase za boravak.

Upotreba XPS-a većih tlačnih čvrstoća na ravnim krovovima omogućava izvedbu prozornih površina, ugradnju težih postrojenja na krovovima ili za helidrome. U tu se svrhu uz standardne ploče tlačne čvrstoće 300 kPa mogu upotrijebiti i ploče tlačne čvrstoće 500 ili 700 kPa. Obrnuti su krovovi idealna podloga za izvedbu zelenih krovova, jer omogućavaju nesmetan rad vrtlarima, bez bojazni da će oštetiti hidroizolaciju tijekom izvedbe, ali i kasnijeg održavanja.

SAN O RAVNOM KROVU I UTRKA SA STVARNOŠĆU

Kada pomislimo na ravni krov, često mislimo o estetici i upotrebljivosti. Listamo časopise i u svojoj mašti gradimo ideju o stvaranju savršenog prostora ispod oblaka, a često zaboravljamo na posljedice koje mogu donijeti pogrešna izvedba ili projektirani detalji.

Ravni krovovi trebaju zaista biti višeslojni i imati više izolirajućih slojeva kako vanjski čimbenici ne bi utjecali na kvalitetu života u stambenim prostorima ispod njih.

Ako izvedbu krova prepustimo izvođaču, vjerujući da ćemo biti sigurni da će nam ponuditi najprikladniji sustav ravnog krova, u pravilu će ju izvesti s najjeftinijom hidroizolacijom (tj. slojem koji sprječava prodor vode u zgradu), uz toplinsku izolaciju najmanje debljine u skladu s propisima.

Ako smo sretni, nakon prve sezone kiša neće procuriti i nećemo imati tragove kondenzata na stropu. Pri tom će hidroizolacija biti izvedena na uobičajeni način na ravnom krovu, tj. neće biti posebno zaštićena i biti će izložena visokim i niskim temperaturama i suncu.

Vremenom će zamor materijala skratiti njegov vijek trajanja. Iz tog razloga, možemo očekivati prvu sanaciju krova već nakon 10 do 15 godina koja, naravno, neće biti i posljednja.

Dakle, pri izvedbi ravnog krova potrebno je od početka misliti na kvalitetu odabranog sustava - materijalima koji su certifikatima dokazane kvalitete - kao i na kvalitetu izrade i trajnost gradnje, pogotovo ako se to može osigurati bez ili s malo dodatnih izdataka.

NAJVAŽNIJE KOD RAVNOG KROVA JE RACIONALAN PROJEKT I RAZMIŠLJANJE O BUDUĆNOSTI

Ako želimo slijediti životne i građevinske trendove i osigurati da su ravni krovovi trajni, korisni i prohodni, prvo je potrebno napraviti pomak u načinu izvedbe. Budući da je, uz hidroizolaciju, konstrukcija najvažniji dio krova, bitno je pronaći načine kako ju zaštititi od vanjskih čimbenika, kojima ne bi trebala biti izložena, a na koje često nailazimo u gradnji. Samo će na taj način objekt biti osiguran od slučajnog procurivanja.

Moramo razmišljati i o tome kako hidroizolaciju zaštititi od sunca, mehaničkih oštećenja (vatromet, tuča, hodanje po nezaštićenoj izolaciji), kao i temperaturnih ciklusa, posebno tijekom proljetnih i jesenskih promjena temperature koje uzrokuju širenja i skupljanja materijala, čime doprinose njihovom bržem starenju.

Čak i najmanja krovna površina mora sačuvati svoj primarni zadatak, a to je da nas štiti od kiše. Nadstrešnica nad ulazom, danas, u vrijeme kad razmišljamo i o uštedi energije, ima sve slojeve kao i pravi veliki krov. Ozelenjavanje krova dodatan je element zaštite, ali ima i još nekoliko uloga. Smanjuje količinu vode koja otječe sa krova. Manju će kišu zelenilo i supstrat na krovu, potpuno upiti, a kod velikih navala kiše, ne doći do izlivanja vode preko krova i začepjenja slivnika.

I na kraju, još je prije gotovo 100 godina Le Corbusier govorio da korisnim, zelenim površinama na krovu, vraćamo prirodi što smo joj oduzeli gradnjom. I priroda nam to vraća. Pčele koje su jedan od najbitnijih čimbenika u našem hranidbenom lancu, tako i u urbanim okolinama mogu naći uvjete za život.

Za Fibran napisala: Tanja Herr, dipl.ing.arh.